

[Hassing-Jørgensen.]

dende Plads. Det var en Forudsætning for Ophævelse af Overenskomsten om den automatiske Lønregulering efter Pristallet, at man herefter skulde søge at holde Priserne nede, i hvert Fald paa et nogenlunde rimeligt Niveau. Det er ikke lykkedes. Prisstigningerne er saa voldsomme, at man i September har maattet fravige det totale Forbud mod Lønregulering og har maattet gaa med til en mindre Lønforhøjelse.

Over for disse Prisforhøjelser har man fra flere ærede Ordføreres Side peget paa Priskontrolraadet og ment, at det ikke har været Opgaven voksen. Ogsaa uden for Rigsdagen har der høvet sig Røster, der mente, at det vilde dog være saa let med dette Problem, naar bare ikke Priskontrolraadet tog saa blødsødent paa det. Der er dog ingen, der kommer saa let over det som Hovedrevisor Høst, der i en Artikel mener, at Prisstigningen kan standses, men ikke saa længe man tillader, at enhver Omkostningsstigning giver Ret til Prisstigning, og at enhver Avance, der ikke er urimelig, maa bibeholdes.

Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch udtalte, at disse Anskuelse helt dækkede hans Partis Mening, og det finder jeg virkelig meget beklageligt. Hvis nu Hr. Høst havde sagt: Pas nu bare paa, for det er ikke altid, at angivne Omkostninger er helt rigtige, og en Avance, som under andre Omstændigheder kan synes rimelig og rigtig, kan under disse Forhold maaske være urimelig — saa havde han kun sagt, hvad jeg maa antage, at Priskontrolraadet i Forvejen er fortroligt med. Men det, han siger, bogstaveligt opfattet, er ikke holdbart.

Lad nu ogsaa være, at en eller anden handlende paa et eller andet Omraade benytter sig af de forhaandenværende Muligheder for at tjene noget mere end tilladeligt, saa er det min Opfattelse, at man i Handelskredse gennemgaaende meget godt forstaaer Meningen med det hele og forstaaer det derhen, at man skal bære sig ad som ordentlige Mennesker og ikke benytte sig af Forholdene, og at en Udnyttelse af Varemangelen er en utilladelig Ting.

Derfor er jeg enig med det ærede Medlem Hr. Prieme i, at det er overflødig at udvide Priskontrolraadets Kompetence. Hvad man i Realiteten vil kunne opnaa ved yderligere Kontrol eller en nok saa indtrængende Revision af de handlendes Kalkulationer, bliver efter min Mening ikke ret meget, og det er jo et ganske urimeligt Kontorapparat at føje til. Det er i Forvejen

et meget stort bureaukratisk Apparat, vi arbejder med. Det vilde efter min Mening være langt mere praktisk, om Priskontrolraadet tog fat paa de ganske enkelte Artikler, som har virkelig Interesse, og fordybede sig i dem og fik fat i Tovenden, inden det i de enkelte Tilfælde er for sent.

Efter min Mening er gennemgaaende de handlendes Avance — for det er jo det eneste, der kan være Tale om at faa Bugt med igennem disse Revisioner — ikke nogen stærkt betydende Faktor i Prisstigningen; det mener jeg i øvrigt, man let kan overbevise sig om ved at betragte de øvrige Faktorer i Prisdannelsen, nemlig Landbrugsprodukternes Pris, Importvarernes Pris og Statens egen fordyrende Virksomhed. Og jeg vilde meget henstille, at man ikke fortaber sig for meget i Diskussioner om Priskontrollen, men at man ser paa det, som er det væsentlige.

Jeg er f. Eks. ganske enig med det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, naar han betegnede Professor Jørgen Pedersen som den mest konsekvente af de Nationaløkonomer, der har beskæftiget sig med Prispørgsmaalet og navnlig Inflationsproblemet. De stigende Priser paa Landbrugets Produkter indeholder selvfølgelig den samme Fare for Inflation som Forhøjelsen af Arbejdernes Lønninger, idet ogsaa disse automatisk afsætter sig i en lang Række andre Stigninger og til sidst ogsaa i Lønningerne, fordi det i Længden vil være umuligt at holde dem nede.

Det drejer sig imidlertid ikke blot om Landbrugsvarernes Pris, men ogsaa om Importvarernes, og da saavel Eksport som Import i Hovedsagen er knyttet til det tyske Marked, beror til syvende og sidst hele Prisstigningen paa den Forbindelse, som er opstaaet mellem det danske og det tyske Prisniveau.

Ved den gældende Kurs paa Reichsmark og andre fremmede Valutaer i danske Kroner har det ikke kunnet undgaas, at vort Prisniveau maatte paavirkes meget stærkt i opadgaaende Retning, og hvis vi ikke foretager os noget, vil denne Bevægelse fortsættes, uanset om Landbrugsvarernes Pris stiger yderligere i Tyskland, eller om de holdes nede her i Landet. Det kan nemlig ikke undgaas, at de tyske Priser for Importen hertil efterhaanden gennemtrænger Priserne paa alle de importerede Varer, vi har eller faar her i Landet; men da det yderligere kan forudses, at Landbrugsprodukterne vil stige i Tyskland, er det saa meget mere magtpaaliggende, at vi uopholdeligt gennemfører